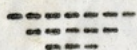

Atiduok Tėvynei, ką privalai!

L L K S

PRIE RYMANČIO

R Ū P I N T O J Ė L I O

Visuomeninės minties organas

1952 metai

gruodžio mėn.

Nr.6(22)

PRIE RYMANČIO

RUPINTOJELIO

LLKS visuomeninės minties organas

1950m

gruodis

N. 6(227)

2

gruodis

6(227)

LAISVĖS KOVOTOJUS,
LAISVĖS KOVOS BICIULIUS,
PER BENDRADARBIUS IR SKAITYTOJUS
s v e i k i n a m e
sulaukus KRISTAUS gimimo švenčių
ir linkime
laisvų NAUJŪJŲ metų

PER Redakciją

Dievo žadėtajam Sūnui-Žodžiui gyvent tarp mūsų gimė Kristus. Jo tamsių ir niūrių metų gimė taikos, tiesos bei artimo meilės skelbėjas.

Praėjo daug šimtmečių. Per tuos šimtmečius žmonija pergyveno daug audrų ir nelaimių, bet Betliejuje gimusio Kūdikiio paskelbtos tiesos išliko ir liks gyvos amžiams. Per tuos šimtmečius paaiškėjo, koks žiaurus likimas ištiko tą tautą, kuri laukė Mesijaus, bet sulaukusi Jo skelbiamų tiesų nepripažino.

Dar liūdnesnis vaizdas tų tautų, kurios pa-
niekino Betliejuje gimusio Kūdikiio skelbiamas tiesas. Jo pasakoje tos tautos tapo netik žmonijos, bet ir savo pačių priešais. Jose su didžiuliu įairėmu naikinamas žmogus ir ku-

riems bevalis ir bedvāsis gyvenas, kad iš to -
kių batų galima formuoti beveik masę.

Kiek betliėjūje gimusio Kadikio paskelb-
tos tiesos yra gyvos, įrodo JTO, kurios veikla
ir siekimai yra paremti Jo principais. JTO da-
lyvaujant daugeliui tautų kitų konfesiją, pri-
pažįstama krikščioniškojo pasaulio sąjūdas,
jeigu sutinkama su betų nuo Kristaus gimimo
skaičiavimu, jeigu dauguma tautų pritaria JTO
siekimams.

Griaunantieji JTO principus patys dalyve-
vo tos organizacijos sukarime, kad vėliau
jiems batų pritaikytas nesavivaldžių tautų
įstatymas.

Taigi tautos, paniekinusios Kristaus pa-
skelbtas tiesas, paliko tik kentėtojas. Pačios
pernešusios ne tik avasinių, bet ir materiali-
nių vertybių didžiulius sunaikinimus, savo ne-
žmoniškumu kančias kitas tautas, susiduru-
sios su tautomis, kurioms nepajudinamos Jo
tiesos, pačios turi grįžti į Jo rodomą kelią.

Lietuvių tauta Betliejūse Kadikio gim-
imo šventę sutinka gindamas žmogiškąsias ver-
tybes, kurias paskelbė gimęs Kadikis. Kaip se-
noves lietuvis rove iš savo krašte visus ne-
kviečiusius svečius, kurie brovėsi jo paverg-
ti, taip mūsų lietuviai nuo senutėlio iki
mautėlio atiduoda savo pareigą, gindamas Bet-
liejūse Kadikio paskelbtas tiesas.

Lietuvių tauta kartu su laisvuoju pasau-
liu tiki, kad žmogus priešų vardai nuolat isto-
rijos umirėtin, o Betliejūje gimusio Kadikio
gimimo šventę anšiais bus švenčiama laisvoje
Lietuvoje.

..

Jėsus taip myli natūrali, kad, nogašdamas
rasti jo danguje, stojo leškoti jo šiu ant žo-
mės.

Bieviskasis Elgeta.

KAS AGRESORIAI?

Iš bolševikų devyniolikto suvažiavimo girdi
me, jog jie kaip mūsų mūsų agresorius. Kadangi
bolševikai lietuvių tautą ne pirmi metai muša,
dėl to prieš mus iškyla labai artimas klausim-
as: ar tik ne mus jie laiko agresoriais?

Kiek tai gali būti tiesa, tenka sustoti prie
iš suvažiavimo iškilusios tiesos: "didurės va-
karuose mes turime naujas sienas, teisingesnes
ir labiau atitinkančias gynybos interesus".
Kaip matom lietuvių tauta mūsų dėl naujų sie-
nų, kurios tėra tik teisingesnės. Tuo tarpu gi
bolševikai žada mušti tik tuos karą kurstyto-
jus, kurie "negina sulaužyti Tarybinų sienų ne-
liūdišką". Kiek teisingesnės, testuojan-
čios gynybos interesus, dar nereikia, joga jos
būtiaci tarybinės sienos, tuo patie nėra pagrūn
de tikėti ir tuo, jog bolševikai mus laiko agre-
soriais.

Atitolinus nelaimę nuo savęs, prieš akie ko-
reja. Ir agresorius apėunktes, ir, tikint bolševi-
kų propagandą, labai jau bolševikai rankes
niekti mušti amerikonus. Tik kai prisimeni tary-
binų sienų neliešiamybę, tai ir nuo Korėjos
klausimo girdi, jog Tarybų vyriausybė laikosi tra-
dicinio nesikišimo į kity tautų vidus reika-
lus. Kiek iš tikre taip yra, iš suvažiavimo bol-
ševikai skelbia, jog jie, su teike mylinčiais,
kerštai kopūtaris ten vykstančiam karui.

Paliekant Korėjos komunistams esantis kiek
tik gali, suvažiavimas vokiečių tautą stato
prie dilemos. Kad pastum dėl to konkrečiai so-
dį, nuo dilemos tiesiu šinganiu einama prie ita-
lų tautos. Italams palinkėjus pilnos nepriklaus-

gynybos, su pagarba nusilenkama prieš japonus. Po to seka: "Tarybinė taikos ir tautų saugumo politika remiasi tuo, kad taikus kapitalizmas ir komunizmas sambaris ir bendradarbiavimas pilnutinai įsuneša. Padarius iš aiškių aiškiu - sia išveda apie tai, kad bolševizmas gali bendradarbiauti ir su kapitalistine Vokietija, Japonija, Italija, tuo prieš vokiečių tautą iškilusią dilemą stato tik prieš save: titininis ar stalininis kelias gali bendradarbiauti su kapitalizmu.

Kad bolševikai kviečia tik šia ir agresyviaus pasiūlygti, tereikia pažinti į suvažiavime nuomonę dėl taikos vaju (parašų po Stokholmo ir taikos pakte rinkimus). Dėl to iš suvažiavimo girdime: "Šis taikus judėjimas nėra socialistinis, o demokratinis šimtų milijonų judėjimas". Jeigu jis ne socializmui susikinti, tai kam?

Šiuo atveju teragint muština Tito, iš atskaitos apie tai skaitos: "...vieni tie Tito, Kar deliai, Rankovočiai, Biliškai, Pindas ir kiti - senai jau tapo Amerikos agentais. Šiuos Krem - lious prakeiktuosius rušant daugiskaitoje ir iš didžiosios raigės, aiškiai klausiamo: o kas jiems gali ką nors blogo padaryti, kai jie Amerikos agentai?

Su šia pagarba atsigrožus prieš Stalina, iš jo girdis tik ką genijaus atrasta tiesa, kuri suvažiavimui praneša, jog antras pasaulinis karas "supainiojo jo įkvėpėjų iškaičiavimus". Tik su pasigailėjimu žvelgus į Molotovą (su Ribentropu antro pasaulinio karo įkvėpėju), iš kapų kyla šėnovas: šito akivaizdoje jo išnykimas iš gyvųjų tarpė lyg ir sakytų, jog jo likimo sielą tragiškai nutraukė tas kominformas, kuri gynybos reikelas state į povejų tarybinų sienų neliečiamybę.

Priešais palikę priešais, griškime prie

ndienės Stalino objektyvios padėties, prie ant
ro pasaulinio karo įkvėpėjų reikalo. Dėl to Sta
linas sako: "Vieningos pasaulinės rinkos suiri
mas yra svarbiausias antrojo pasaulinio karo
ir jo skinių padarinių rezultatas".

Kai dėl šių padarinių ataskaitininkas atsi
grižta į TSSR liaudies ūkį, prileidęs tvirtini
mą, jog TSSR šalyje sviesto gamyba pakilo 70 %
dėka darbo našumo pakėlimo (tą patį dėda svies
to mušimo), apie kolchozninką tiesiogiai sakoma,
jog jei jam už pristatymą valstybei reiktų ap
mokėti prekėmis, tai tas pareikelsutų "milžiniš
ko papildinimo produkcijos, kurią kaimui teikia
miestas". Prileidus tiesą apie milžinišką kol
chozninko apiplovimą, tuo bolševizmą, suvažiavi
mas iškėlęs tik milžinų masu matuojamą plėši
ku, konkrečiai išvada padaryti turia: "Šiuo me
tė Amerikos imperIALIZMAS pasireiškia jau ne
tik kaip agresorius, bet ir kaip pasaulinis žan
daras".

Iš siškių siškiausiai tvirtinant, kad šienė
dien amerikonas su bolševiku skaitosi ne kaip
su valstybininku, o kaip su vedamu į teismo sa
lę dėl šių pekario penkmečio padarinių Stali
nas prieš suvažiavimą duoda ataskaitą: "Giliai
klaidingos pažinros žmonių, manančių, kad galima
sukurti ar pamsikinti ekonominius vystymos dė
nius, kad dėl ypatingo valdmenškuri istorija su
teikė Terybų valstybei ji galinti panaikint e
senčius politinės ekonomijos dėnius, "suformuo
ti" naujus, ar "pertvarkyti" juos".

Prisiminimus Stalingą Lenino bendražygiu-viską
sugriovus iš pagrindų, naujai pasaulį suformuo
ti, gilioji išvada rodo Stalingą kleikiškai ausi
kvatojus iš savo mokytojo. Neuzmirštant 1946m.
Stalino, kuris vasario 9 dieną iškilmingai skel
bė savo mokinių planą - per penkis metus privy
ti ir prolenkti kapitalistinį pasaulį, po soc
lenktynių plano parengėjams pareikėtes aiškus
viršplaninis pyktis. Kiek kitaip Stalinas galė
jo apie draugus pasisakyti, pabandykia atsakyti

Šios objektyvūs klausimus: kas šiandien džiaugtus pasauliniu milicininku, jeigu po karo TSSR būtų grįžusi prie teisingų sienų? Jei tai būtų padaryta, ar šiandien ne vien vokiečių, italų, japonų, prancūzų, anglių, bet ir Amerikos šeimyno tautos neragėtų Stalino išvadotojų nuo "Geršilio karinio-beprošio "itlerio".

Objektyvus žvilgsnis aiškiai sako, jog dėl šios padėties Stalinas tegali tik keiktis. Bolševiku tai talikęs, genijus randa išeitį: "Būtų neteisinga manyti, kad karas gali būti nukreiptas tikrai prieš Varybų valstybę". Kaip tai galima pasiekti, iš ataskaitos regime: "TSSR vyriausybė teikia rinktą reikšmę Sąjūdytųjų Nacijų Organizacijai... "Ši reikšmė radus "bal-savimo mašinoje", toviška pagarba visiems tiem tite, sutikimas su kapitalistinės Vokietijos egzistencija, sako: te TSSR vyriausybė JTO galės didžioms ir mažoms tautoms tikrai padėti ginti savo nepriklausomybę, tuokart ne tik bal-savimo mašina" veiks bolševizmo naudai, bet tuo pačiu sudaromos palankiosios sąlygos ir naujos "Ašien" gimimui.

Tikrai šetoniskai prašmatnus planas: sukoms binavus naują "Ašį", TSSR vyriausybė įkvėpdama trečią pasaulinį karą, apskaičiuojama iš - vengti turėtų puikią patirtį. Objektyvi tiesa sako, jog tam pasiekti tereikia sunaikinti ant-ro pasaulinio karo, Korėjos karo įkvėpėjus. Tik kiek tai įmanoma pasiekti, ir ataskaitinin kas atsidėsta taip: "Pasiekti šį tikslą būtų šiuolaikinėmis istorinėmis sąlygomis milžiniš-ka demokratijos ir taikos reikalo pergalė".

Demokratijos ir taikos pergalę lyginant su taikos vėjais, kurie nebuvo "socialistiniai, o demokratiniai judėjimas", iškyla Stalino judė-jimas entro pasaulinio karo metu su Geršiliu, Huzveltu. Tą judėjimą regināt ne socialistiniu, o demokratiniu, išvadej gaunas: ir parašai už

taiką buvo renkasi kaip pagalba Stalinui -au-
galėti socialistinį Kresalius sparną.
Išėitų, jog save bolševikai regi agresoriais.
Kad taip iš tikro ir yra, iš ataskaitos skaitom:
"Sionis sąlygomis būtų pavojinga nepakankamai
vertinti šių laikinių agresorių fariziejiską ža-
lą". Fariziejais reginū žydus, kurie verdam žy-
dizmo neboje prarast savo tėvynės, gaunas: bolše-
vikais užsukti pažvelgti į tą žalą, kurią "socia-
listinei Tėvynei" pasiekė tevažojoje vieno apie
komunizmo triumfą.

Tokyla klausimas: kodėl susidorojima su nau-
jais "bucharininkais", su nacioniais pikšiau-
siais "socialistinės Tėvyinės" priešais, Stali-
nas regi milžiniška pergale?

Dėl to gan iškalbinga ir mūsų dalis: iki pa-
saulinis žandaras regi Lietuvą okupuota, tarybi-
ninkai gali pradėti kreipti karą nuo savo "Tėvy-
nės" tik grįžę į 1939 metų sienas. Tik tai ne
viskas. Kai JAV kongresas perdavė deivinius apie
bolševikų pavergtų tautų žudymą, apie Katyno su-
ringimą, iškyla reikalas užbaigt su antro pasauli-
nio karo įkvėpėjais. Kadangi tai gali nelenkti
ir Stalino, suvažiavimas tegali tik keikti prie-
elementus "iš antilenizinių, partijos sutriuškin-
tų pastarųjų tarpe", kurie su didžiū ir mažū
teutų teise darė viską, "ko tik įsiorėje jų kai-
rieji koja", kurie, Stalinui siekiant demokrati-
jos ir taikos reikalo pergalės, savivalisvo su
kolorado vabalo sėja, siutėjo ir tebesiutėja
Korėjoje. Nors tai darbai tų, kurie "nesugeba su-
sigaudyti vidaus ir užsienio padėtyje", visgi
iki Stalinas nekino, kiek nuo pastarųjų J. ski-
ris pasaulinis žandaras, Stalinas tegali geidaut
iš Prancūzijos ir Anglijos vyrisusybių daug ko
"geresnie". Konkretiškai: suvažiavimo progs Stali-
nas skentelmeniškai nusilenkė prieš Čerčillį, kad
kaip buęs draugas, vėl draugu padėtų susidoreti
jus su siutėtoja, grįžti į pasaulinės žandar-
merijos kėdę.

Be abejoj, paikus ir suvažiavimo uždarančia Stalino žodis. Iš suvažiavimo skelbiant apie sunaikinimą vokiškojo fašizmo, Stalino aiškinamas paskirti Niurnberge už borto išmestas važiavimas, tegalima laikyti Stalino apsisprendimui pasukti Hitlerio keliu-pasavivaliaut, pasiautėt po pasaulį. Tai tikrai būtų galima laikyti rimtu Stalino apsisprendimui, jeigu ne anas gaidavimas "daug ko geresnio". Tai greti nant, gaunamo:

Iš suvažiavimo Stalinas pranešė pasauliui, jog jis neišvengiamu milžinų masto agresorium paliks tik tuo atveju, jeigu jis iš pasaulio nesuaukštėja draugų susidrot su Kremliaus Izirizijais draugais.

Tik nereikia manyti, kad iš suvažiavimo negalima kitos išvados. Juk tai suvažiavimas tų ge-
nujų, kurie šaukia tėvai ura ir tada, kai anas jų kilią teręgi tik gilia klaida. Dėl to vi-
sai lengvai įžvelgtama ir ta išvada, jog bolše-
vikai susaukti pastebius juos prieš dilemą: patiems žudyti, ar laukti, kad kiti kartų.

K R O N I K A

Kai Vyšinskis JTO Gen. Asambli. sesijai įteikė TSSR vyriausybės nuomonę dėl agresoriaus są-
vokos apibrėžimo, Lietuvos ir Estijos pasiunt-
nisi prie JAV vyriausybės JTO sekretoriatui į-
teikė Lietuvos, Latvijos ir Estijos vardu memo-
randumą apie TSSR vyriausybės agresijos aktą
prieš jų atstovaujama tautų nepriklausomybę.
Šis Pabaltijo klausimui iškilius konkrečias for-
mas, dėl to belieka laukti tik konkrečių padarinių.

Čekoslovakijos liaudies teisniui ir už žy-
dizmą suteisus vienovike Stalinui artimiausių
draugų pakarti, tris kolekti iki gyvos galvos, de-
mokratinis pasaulis sprendžia, jog už pokarinio
Stalino penamėšio katastrofinius padarinius
TSSR liaudies akiui šio kartu kaltais apšau-
kiami žydai.

VYSIŲ

KELIŲ

Lotis

KARŠTICIAI

Tarp granatų sprogių ir kulku dainų,
Tarp grobikų šauksmų ir piktųjų keiksmų
Tavo balsą, lyg vakaro himną menul
-Aš kovoju už laisvę - nemirėtai

Tegu puola mus priešai - sluta,
Mūsų sąsaras plauša savuoju krauju.
Tik dėl jų mes kovoj šiandien turime žatė
Bet ir mirdami tikim rytojui nauju.

Nieks vainikų nepynė ir puokščių gėlių
Tau nedėjo ant kape, karžygi,-
Aš vainiką nešu tau žiedų ožerėlių,
Tė per amžius skambės tavo žygis.

.....

D a i n i ų a s

SAVO KLONŲ GIMINAS-TAURIOJI PARRIGA

Žydų tauta, netekusi savo žemės, pasklido pla
čiame pasaulyje. Statydami žydizmą savo išsilai
kymo pagrindą, žydai susilaukė kitų tautų panie
kos ir neapykantos. Žydais jie togalėjo išsilai
kyti tose tautose, kur gyvai reikėsi antagoniz
mas. Kitose tautose žydai nutautėjo ir susilie
jo su apgyventų tautų žmonėmis.

Savo žydizmu daugeliui tautų žydai taip įky

rejo, kad patys buvo priversti pšauti aerliu, ku
ri kitieas rejo.

Vissi ne atsitiktinai, o savo neapykantos žmo
gui panekeje toji tauts smėly begyje laugde di
diji socializmo teoretiką Marksa, kad jo sukur
ta teorija atsigrėstų prieš jo tautiešius. Juk
ir nacionalsocializmui pagrindas "itleris buvo
paėmęs Markso teorija, o visi gerai prisimename,
kas ititiko žydas "itlerio Vokietijoje ir jo oku
puctuose kraštuose.

Šar ryškessis žmogui neapykantos pavyzdys yra
Sovietų Sąjunga. Šei bolševizmui pagrindą, nors
ir labai iškraipytą, davė tas pats Markso savo
teorija. Kuri laiką žydija sovietinėje Rusijoje
grojo pirmuoju smuku, naikindama tą nelaimingą
tautą. Šiandien jau matome, kad ir tas žydų pe
galba sukurtas prageras atsizuko prieš juos pa
šius: prasideda žymių bolševikinių vedeivų bylos,
kuriose jie kaltinami tarp kitko ir žydizmu.

Visos tos žydų nelaimės kilo per tai, kad jie
neturėdami savo žemės, negalėjo sukurti valsty
bės, kas kiekvienam žmogui yra būtina norint iš
likti žmogui.

Lietuvių tautos istorijos lapus rodo vissi
ką kita. Lietuvis smėlis buvo garsus savo teis
sės ir laisvęji gyvenimą gynimu. Jame buvo gyva
ir prigimties tikejimą tebeišpaštent Kris
taus tiesa-rauti raugėnis ir kokalis tuos, ku
rie nekviastais svečiais braunasi į tavo kiemą.
Su šimtmešiu trukusi lietuvių tautos kovs ne
vienam ir vokeriešiu stvėra akie, kad savo kie
mo gynimas yra kiekviens žmogaus būtina parei
ga. "o dvieju šimtmešiu trukusios kovos lietu
vis žalgiris smėyje laidevo savo siekimą lais
vei gyventi igyvendinimą.

Kiek ta prasme pataisino lietuvis savo pro
tėvių siekimą šioje likiminėje kovoje?

"ikrai galime diažiuotis esą Margis, Kęstušis,

ir kitų aišiai. Kiek mes galime didžiulis sa-
vo protėviais, tiek jų dvasios gali būti ra-
nios aišiais. Juk kiek tekstančių paguldė lie-
tuviškuos arimus ir miškuos savo galvas, gin-
dami savo kiemą? Kiek tekstančių iškentėjo
baisųjį ptiščio terorą už savo įsitikinimus?
Kiek tekstančių atplėsti nuo savo motinos še-
mės, kad ją labiau už save mylėjo?

Kaip senovės lietuvis savo kova už savo
kiemą ne vienam ir vakarų riteriui davė pro-
gę susimąstyti, taip šios dienos lietuvis ne
vienam ir bolševikui parodė kelią grįžti gy-
venimui žmogumi.

Kaip šiomis garsum pasakiojys laisvės gy-
nimu, taip pat garsums lietuvisi ir pavergti
ją išaikoveti bei baissiausio teroro sąlygo-
mis apginti savo dvasines vertybes.

Lietuvis nesutiko, kad jis būtų paverdžia-
mas tuo, prieš kuri šiandien ruošiamasi pana-
doti atomo bombą, kad ji atgrasius nuo gyvu-
liško instinkto plėšti ir grobti bei pavergti
neti tautas.

Bolševikas puikiai mato, kad savo kieme lie-
tuvis ir toliau paliks nepajudinamas. Už tai
jis elgėta varomas į kolchozus, išblaškomas
toliziausiuose žemės užkampiuose nežiniai ir
akurau.

Kie žydai buvo silpni išsilskyti atplė-
ti nuo savo žemės, tiek lietuvisai atipras per-
nešti visas sudras savajame kieme. Šiuo metu
ir žydai jau suprato savo žemės reikšmę ir
po didelių pastangų susikūrė net valstybę.

Amžiais lietuvis stiprybės šaltiniu buvo
meilė savajai žemei. Sublekstas kitur pastato
mas ne tik fizialio, bet ir dvasialio sunkiniai
ne pavojui. Ar sunku ir lietuviui svetimoj še-
mėj susilaikti žydų likimo? Drąsiai galima
teigti, kad per ilgėsi ar trumpėsi laiką,

žemė, oras ir dangus padarys ne tuo lietuvi, ku-
riuo jis šiandien yra savoje žemėje.

Kiekvieno lietuviu pareiga šioje likiminių-
je kovoje išlikti šmogumi, o juo galės išlikti
tik savoje žemėje ir ne kitų sąskaita.

VIANAS PRIES ŠIRTUS

Taip ir liks neišku, kodėl vieną vakarą bun-
keris susilaukė neprašytų svečių. Gal suskė-
pėdėkiais, gal išėjo nenaudon rusų karių, stva
žisvusių malų vežti, dokumentų tikrinimas, o
gal eigulis pranešė, kad gretimai esančioje
biržoje jam pasidarė sparnedžių trukumas, bet
visgi tą vakarą Baltušis vienas turėjo kautis
prieš kelis širtus.

Kadangi neprašytieji net negalvojo į bun-
kerį tilpti, tai išsidėstė keliais žiedais ap-
link jį, kaip komanduojančių buvo nurodyta, o
vienas iš jų priejo prie bunkerio vesti dery-
bų, kuriame iš dvylikos jo nuolatinių gyvento-
jų tebuvo vienas Baltušis, o kiti laikiną prie-
globatį susiradę: du iš jų beveik vaikai, o ki-
ti du vokiečiai, kurie galvoje traukti į su-
daužytą Reichą.

Atvykėlis prie bunkerio angos prašėko lie-
tuviškai:

- Vyrai, kurie esate viduje, sukabinkit gink-
lus ir iškelto mis renkomis iš...

Ką jis būtų daugiau kalbėjęs, niekas ir ne-
suzinos, nes Baltušis per tą laiką suspėjo pa-
ruošti ryšulėlį granatų, kurias išmetė orato-
riui po kojų.

Oratorius nutilo, bet sąjudo visas širšėly-
nas. Šaudydami, mėtydami ant bunkerio viršaus
granatas ir paleisdami begalės rusų kalbos
perlių, reikalavo pasiduoti, o kitsip grasino už

mušti.

Baltušio įsmaisi išsigande ne juokais ir pa-
reiškė norą pasiduoti, bet Baltušis nei pagal-
voti negali apie jų išleidimą, kol juos išleis,
tai ruskiai ir visa dėžę granatų jam sugubens
į vidų.

Kai ruskiai įsitikino, kad šaudymu ir reka-
vima is iš bunkerio Baltušio neišprašys, tai
pradėjo ieškoti angų, nenorėdami likti skolin-
gi už jiems pasuktas granatas. Bet kai tik jas
randa, tai ne vienas ir lieka jų saugoti nuo
Baltušio iš bronuko leidžiamų serijų, o kiti,
keikamais pildesiesi, nešasi tolyn. Keiksmams
aptilus, Baltušis jau žino, kad vėl atsiras dra-
suolių, kurie ieškos angų, tai tarpas nuo tarpo
išmeta jiems po keletas granatų, nes kai keiks-
mų lauke nėra, tai ir jam bunkeryje ilgu.

Taip pračina valanda, kita, o apie bunkerį
vis ta pati paseka: keiksmai, šaudymas granatų
sprogimai.

Galy galy Baltušis nusprendžia veržtis, nes
viduje jau troška ir nuo parako dūmų. Aunasi
vienu batų-batų žilti, bet sunkus, o ne ste-
buklūs, kad tokiuo atveju ir kojoms darbe bus.
Aunasi kitus-maži ir šalia kojoms. Batų pasirin-
kimą nulemia vienas po kitos viduje sproguosios
granatos. Kol Baltušis rinkosi batų, ruskiai
surado kamintelio angą ir pro ją į vidų įmetė
granatas. Laimė, kad pečiuko bata storo ketaus,
tai Baltušis išliko nesužeistas. Ieškos į bunke-
rio angą saugotis nuo sproguosios granatų su-
tais batais, kuriais tuo momentu buvo, ruošiasi
šokti į viršų kai tuo pačiu momentu renkose
granatos akevelėros sudaužomas automatas. Iš
vidaus ne ka ir bronukas bėpededa, nes nebeat-
siraunda burliūkurie norėtų likti saugoti an-
gų, o granatų atsarga jau baigias. Bronuko seri-
joms pro kamintelio skylę nuvijęs granatų sval-
dytojus, pro angą išmeta paskutines granatas,

pašauk jās ir pats staiduris lauke. Burlisi bango Baltuši pašauti, bet laimė lydi ir pilnaties apviesotoje biržėje, nes nekliudytas^{sa} siekia tankesnį mišką, kuriame iš pistoleto monolini paleidžia visą apkabą ir nužudo iš kabi kito prieglobščio.

Ruskiel, likę vieni, šeimninkauja apie bunkerį: padega jį su likusiais ginklais ir saugo ja keletą dienų. Ilgai laukti ir neteko. Centra lizacijos reikaisis į bunkerį vyko ltn. Pakark lia ir, nežinodamas padėties, užlipęs ant pasaulujančių, kuvo.

Tuomet ruskiel prisigabeno šieudų ir prie bunkerio šalo apie porą savaitių. Nieko nebesu lauke, išsinešdino iš jie. Niek jie sevų nuo bun kerio išsigabeno, niekas tikrai nežino, bet matomai į vienas roges netilpo, jei iki mašinos išvilkti varėsi net kalias pastotės, o ką vežė si, tai jau aišku, nes bunkeryje būvęs turtas voliau rastos apdegęs.

Iš Baltušio pasakojimų ušr. Vaivykis

MIK IŠ LIETUVOS!

Senukui, prašinėnčiam pro viduryje mieste^{pa} statyti Lenino statulą, suskauda širdį, kad jo suklėtiniai vien pragarą Lietuvoje kuria. Už tai senukas, pakaltinęs suklėtinių perėtoją, tvėdemas statulą lazdale, barasi:

- Aš tau sakau pliki, kad tu eik iš Lietuvos! Ir ko gi šia tau reikia! Argi šia tau vieta! Mik nase ir išivesk visus savo vaikus iš mūsų krašto!

Senukui nedavė baigt kalbėti iš minies išnirę tvarkos šabotojai, kurie, nepakęsdami, kad tulas senukas drįsta varyti iš Lietuvos tėvė ir mokytoje tėvė, aną nusivedė į MGS.

Ušr. Vaivykis

(((((((FMA bendradarbiai)))))))

Prt. kpt. Ivanas-Merianas

Garbės ženkli: LKK 2-ros rūšies III laipsnis.

Vos atvykęs į FMA redakciją gavė užduotį pa-
rapinti jam nežinomose vietovėse būstinę tarp
kitko ir dviem ligoniam. Staliniškiems pėds-
kams bolševikinių budrumų užtiktas pėdsas uo-
džiant, mėnasį ir kitą praleidus nevaiainguose
žygiuose, Ivanas net užmigti negali. Paireaujanti
priešasties-atsako, kad ir patasi tiek težino,
dėl ko kažkas iš miegų veržia pašokti. Bent šio
kią tokią vietelę gavus, visa jaun tvilaka Jąga
Ivanas stengiasi įsigilinti į savo pareigas. Ši
to neretai fiziniškai bejėgiai sukrenta po perver-
gimo.

Ir fiziniškai atsigaunti nebeįgva. Prie dviejų
ligonių prisidėjus dar dviem, pasalaujančioms
stribams užvogus pakutines maisto atsargas-duk-
rų, formaliai tenka pasiaveikinti su žiarinčiu
į skis badu. Ir pasitraukti nuo jo neįmanoma.
Tik vienas tarp mūsų vietovių žinovas, ir tai
tik tu, kuriose dienomis ir naktimis garnizonas
ir dvi gaujos is tribitėlių misutėja. Iš kaimyni-
nio dalinio atsiradus judui, prašidėjus žuvinas,
pasidaro tiek karėta, kad tik lietavis partize-
nes gali išverti.

Su naujais metais sušvitus naujai laimel, tar-
pa brolių įsispjėdus, broliais tesijaušiam šy-
la. Gimstant garnizonams, stribams, bandoma ir
pradėta voga verst.

Kaip visur taip ir naujoje vietoje, pirmu rā
pėsniu yra FMA bendradarbiai. Kad jie kaip per-

tizanei likty gyvi smūiams, tenka vengti. Nors viduje ankšta, bet lauke keltis nematėja, dėl to šviesos užtenka ir pė savo rašinio praktuojančiam ir jį taisytiems. Pervertis, Tva nas su jaunimu aiškinesi rešymo klausimais. Kai ir to užtenka, jis nerimsta prie savų darbų.

Jų apstų. Jis bando pirma vedamąjį, kuris pa skelbtas 1931 metų Nr. 1. Kaip vienintėlis li- kęs iš pcutų, raše leidiniui eilėraščius. Kad reikalui esant galėtų pilnai savistoviai dirbti, negrinėja LLKS spaudes leidinius.

Gyvas klausimas ir LLKS ideologines pro gramos. Kad ji tikrai atitiktų ir atstovautų LLKS dvasią, tuo klausimu aiškinantis pertvel gims partizanų nueltas kelias, stiprybes se- miamasi iš tautos praities.

Menu, bendom prisiminti per mūsų rankas praėjusio laiško mintis. Tas laiškas rašytas sąjū džiui ypatingai imponuojančio esmens. Jas pri- simindami, prieinam iki Vytaute Didžiojo, iki Lietuvos krikšto, iki demokratinio prado Lietu voje. Pakelyje abu akimis ryte prarijam Lomano "Šuo vadis modernioji Europa?", Veikalas abiem didus ir abu prieinam prie vienodos išvados: kas, garbiedamas viduramžius, regi nelaimingą na- čioną, tas eteinančią kartą nuo nelaimės stu- mia į bedugnę. Dostojevskio "Musikaltimas ir bausmė" palieka rektu pažvelgti į lietuvių tau- tes tautėska, ieškot joje dieviškos išminties. Savus Serelskio "Slaptasia karsas prieš Tarybų Sąjungą", iškilo puiki prielaida, kuri skiria lietuvi partizaną nuo ruskie bolševiko.

Ne vien iš reikalo, galint ir sąmoningai į savo pareigas švelgti, ir partizano urvely ap- silankęs Viešpats kelti žmogų didžiojam Friai kelimui, Tvena pasikvieta iš aukštybių šviesti lietuviui kelią.

B u d r a g a i d i s

ŠILTAS GRĄŽUS RUDENĖLIS

Taip dainavom. Šienet tas rudenėlis kaip nie
kad nykus. Jei danguje neapsikentęs apindulėlis
suspinkis žemėje, tai įlyta žlegsi po ruskie, atf
bo kojėmis. Ir reginėjog tas ruduo devintas ,
kai lietuvis priedvertaujamas ruska nykuma žmė-
nijai virati, kai lietuvis verčiamas dėl savo
dalios, kaip dėl nepernėšamo rudens n, kumes da-
juoti.

Dejuojame, ar dainuojame - neretam ir lietu-
viui klausiant, ir devintą rudeni per balas rus
kiui brezentiniai žlegsiat, skaitau M. Batvy -
džie eilėraščius "Už Didžią Tiesą " vardu.

Rnygtė dydžie, kad nesunku ir partizanui ne
šiotis. Apie didžią tiesą ji sako:

Įf kylanti dangop, tartum krikštote bokštas,
Ir siekianti žvsgidžių, tartum liekna pilis.

Ką motulė savomis pasekomis įtikino gimus k
karaliumu, tik dangaus laiminamų tiesų tasai k
ir siekti moka. Tai aiški, lietuviška ir bolševi
laikiu dains. Tik va, už šią tiesą kovotojas ir
taip uždainuoja:

Ateik, Viešpatie nuožmus, teisingas!

Peržvelgęs lietuvišką išmintį, kuri mūsų tė-
vų ir protėvių tautosakoje palikta , nuožmies
dievybės atstovų gali rasti nebent velnią. Vis-
gi tvirtint, kad lietuvis regi velnią nuožmiu,
joi ir batų galima, tai tik užmirus, kaip anas
patrukdamas neša auksą per kieurą skybelę pri-
pilti kluoną, kai girtuokliėliui smuikoriui, kai
anas per lianus nešas savo duonpelnėlę su pur-

vu sumaišyti, iškeičia smulkutį į neperlaužiamą
kulsį. Kaip matom, lietuviškai į tai pašvelgus,
belieka tvirtinti, jog kiek autorius moka dainuo-
ti, tiek pat ir dejuoti. Šilus klausimui kiek
lietuviui dera, kad ir bolsheviklaikiu dejuoti,
skaitau tikrai žavų posmelį:

O tamsiajai miršiai jau sustojus,
Ties seneliu nameliu šviesiuoju,
Ir į langą beldžiantis pirštu,

Belst ją, kad galia audimo margo
Lyg vaikus, kurie per dieną pavargo,
Užmigdytų mus abu kartu .

Besunku atspėti, jog tai priesaika savo
džiaugsmui, kai putinėliais veidai nukaito nuo
pirmo bučiniuko. Kas žino, kiek šis reikėtų stebė-
tišjai šis putinėlis motulės galbute plukdytą
kaip moterį, pašinęs tik klebonui je priesaika
palaiminus, siųstų nuožmiam Viešpačiui malda:

Ir jei dar galima, suteiki atpirkimą,
Jei ne-ods žemę amžinai pasmerk.

Syvenias viško mačiusias tekylis klausimas,
kiek tenka tikėti, jog autorius dėka laimėto ne-
pernešamo kryželio šaukiasi nuožmaus Dievo pa-
galbos? Bel to belikus pašvelgt į jo kilimą, skai-
tau posmą savo gimtinei:

Lumetus pančius, tu jauna sustojai

Ir kelią steltin rinkai.

Atsikvėpė laisvai žalieji tavo gojai,

Ir brando rimtyje laukai.

Tik tas, kas negali įšvelgti ruskie siautėji-
mo prieš partizaną, negali įšvelgti šios dainos
didybės. Ji-lietuviška: sudra daug gerčiau tik
ūkaut gali prieš žmogaus dainą. Ar tik ne savo
dejonėms patelsinimui tautos dainos atstovas
apie partizaną-partizenus taria:

Kol žuvote kaip didvyriai Pilonų,

Kartu su žustančia tauta?

Tik beširdis gali nedejuoti prie žuvusio par

tizano. Vistik, sekėti tai, jog partizanas žinsta su žastančia tauta, galima nebent tada, jeigu mes negalėtume iš laisvės laikų prisiminti tų dainininkų, kurie, pralaimėję kovą už religijos, tautinius, kilniausius idealus, taip dejuoja prie bokalo sukniubę. Kas, regėjęs jų dejuojančius, regi ir LLKS, tas tegali tvirtinti: prie bokalo išdrįsą dejuoti apie žuvusią tautą - jiems padėti, išsipagiriuoja, kad daugiau iš gėdos neraudo nuotų, savo darbu prisidėjo prie pagrindo lietuviui bolševizmą teregeti tik prieš savo galą siutejančia sudra. Kokios nuomonės autorius apie šią dejuojančią, žvelgus į jo poeziją, regi prie sužeisto partizano nusilenkiančią, jo senį, girdi jų kalbą:

- Kik! Palik mane, nes žūsi tu...

Partizanui rodant jo kraują nudažytą taką, kuriuo atseką ruskiai nukaus ir ją, lietuvaite jam atsako:

- Žinai, mūs gydom teką

Tas pats kraujas. Mirsime kartu.

Joks melas nebus, jeigu su autorium tikėsi, kad šiuo prieš partizaną nulenkiame jo tauta. Kiek tokia tauta ir autorius nuomone žūsta, skaitau išgydyto, iškeliauvusio iš sesės namų partizano žodžius:

Išėjau vėl kautis prieš vergiją

Partizanų atkakliam bary.

Anžiai rodo, kad kova prieš vergiją ir vergiją įtikina, jog jės tik nelaimingo likimo^{val} kas. Kai prieš atkaklų bolševizmą tokiu pat iš vedamas ir partizanas, lyg anie suvedami ant liepto, kad po jų kovos bat garsesnie plinapt. Aišku, kai iš rimties laikų atejusieji išgyvena rimties ir nerimties, nestebėtina, jog dėl to tenka šauktis nuožnioms dievybėms į pagalbą. Kad kartais ir skaitytojo neįtų pagunda draugu Stalino pasitikėti, tenka prisiminti šią vaserą per Vilniaus radiją sudainuotą dainų dainų žą. Jūs turinys:

Juozas menininkui besižavint lygiųjų lankų žiedų jūrą, užbarė jį per tą jūrą dainuodami aštuonioliktą pavasarį. Talentui tai pasakė, jog tereikia šis lygiųjų lankų stebuklas perkelti ant drobės ir jis palieka genijum. Tetraktant tik lygiųjų lankų dukros dūtikimo dainuot prieš drobę, už tą paslaugą sialo jai turtus, kuriuos gali gaut už tą karinį.

Derybų sėmę lėmė meilė. Menininkas savo mylimosios galėjo išdriat prašyti rankos tik genijumi likęs, dėl to lengva širdimi žadėjo turtus tai, kuri savo mylimąjį gaidė ne vien laimingu, bet ir turtingu regėti. Šios laimės siekimas, žiemai atėjus, mergaitę su menininku vykt į miestą išviliojo, nes atidėti darbo ki tai vasarai nebuvo galima jau vien dėl to, kad prieš drobę būtų dainavusi aštuoniolika pavasarį peržydėjusi.

Ir žiemos speigams užklupus, mergaitė, regėdama, jog po metų, kitų ji nestengs įsistrinti menininko stebuklui kurti, atkekliausiu užsispyrimu dainavo pavasarį taip, jog menininkas net savo mylimosios lankymą atidėjo, iki baigs karinį. Kai tuo užgauta menininko mylimoji lygiųjų lankų dukros sužadėtiniui parodė dalykiškai išsamų laišką, menininkui su baigtu kariniu skubant į parodą, į jo darbo kambarį skubėjo apvilta mylimasis.

Lygiųjų lankų stebuklui suteikus menininkui neginčijamo genijaus šlovą, jį pritrenkė žinia, jog tas stebuklas vienu peiliu smūgiu sunaikintas. Nors ir genijus, bet atsipeikėjo tik draugą ir mylimosios parlydėtą į savo kambarį. Tik išvydęs prie lygiųjų lankų dukros jos mylimąjį su kruviniu peiliu, tik tuokart atsipeikėjęs, genijum uždainavo:

- Juk šia tesunaikintas lygiųjų lankų stebukle etiudasi! Mano karinys ne tik visuomeniškai nuosavybė, bet visuomenės ir tinkamai sau-

gomas.

Šitos dainų dainužės dvasia gyva "priešaki-
nė" tauta ant mūsų pyketa, kad, sulaukus jai ge-
nijaus, mes neskubam jo aistringi didiesiems žy-
giams, o vietoj to kovojam už partijos nevado-
vaujamą gyvenimo teisę. Tai atkaklumo prasme :
atkaklumu priverstas vadovautis tas, kas, ženg-
damas prie tikalo, be mažiausio sąžinės prie-
kaištė gali žengti per artimo lavoną, kam ir
tautos suka tera etiudą jo kariniui. Ką atsto
vauja partizanas, jo vardą kalba Batvydis apie
laiką, kurį išgyveno gydomas:

Buvo gera, lyg sapne, sapnuotam

Tolimoj vaikystėj kadais.

Kai mačiau aš angelus sparnuotus

Muostabiai ramiais, švelniais veidais.

Tik ši daina ir devintą rudenį padeda par-
tizanui jausti šilumą savo dvasioj. Tai už dūn-
gaus laiminesų tiesų kovotojo žodis, kuris ir
atkakliausiam bolševikui gali priminti tas
laimės laimuzėlės dienas, kurios vienos gali
jį gražiuoju gražinti gyvenimui.

Prie šios didybės tikrai suaku klausiti: ir
kaip gi dieviška, artimo meile gyvas žmogus ga-
li šauktis kažką panašaus į Staliną, Hitlerį?
Prie šio klausimo parymus, atsakymu kyla jo
žvilgsnis į savo tėviškės kelią po bolševik-
laikio. Dėl to jo šita daina:

Ir siautės kerštas kaip audra didus,

Ir liesi žemėn kraują jų raudoną.

Tinkamai įvertinti ši posmą, tenka persikel-
ti į laikus, kai Čerčilis vyko į Fultoną, kad
persergėtų žemėn nuo jai gresiančio pavo-
jaus. Kiek kerštas, džiaugsmas kraujo liejimu
atstovauja skmens amžiaus protą, tai puikiai į
rodė Afrikos tautelės, kurios ir Šiandien ki-
tiems tenka saugoti nuo išnykimo, kurios savo
artimo nepuola tik regėdamos, jog jo kraujo ne
galės pralieti. Aišku, kai ruskis bolševikas ir

lietuvis partizanas sulyginamas savais siki
mais, belieka nuožmaus Dievo šauktis, jei dar
galima, atpirkimo.

Ir vistik, ir šie skivaizdoje autorius ta-
ria:

...nebusim nugalėti,

Perplauks valtis šias audrias marias.

Belieka pasivaduoti Buso: Tavo protas liu-
dijs prieš tavo taisykles, tavo širdis prieš
tavo išvedas ir net tavo silpnybių naudoji-
mas piktom, nors tu nenori-, išrodo žmogaus
didybę". Iš tikro valtis perplaukia audriau-
sias marias. Savo laiku gyvenęs prie vandeny
patyrisu, jog, sėdęs į žmogaus darbo valtį, lyg
daina skrieji per bangas. Taip pat teko stebė-
ti stachanovicėjų darbo valtis. Jos, kerštau-
jant nepasiduodančioms lentoms, atkakliausiai
jas lenkiant, padirbtos budave taip, kad plau-
kėjas ir ramiausiai vandeny apsivoždavo. Kai
autorius regi partizano valtį iš rimties atėj
plaukusią, aišku, bolševizmas iš keršto ir nea-
pykantos kilęs, tėra audrios marios žmonių val-
čiai perplaukti. Tai tekliausia: kodėl iš rim-
ties atėjęs prisileidžia ir tokias išvedas, ku-
rios su skausmu verčia žiarėti į audrą?

Daug kam į tai sunžu atsakyti, tik ne lie-
tuviui, kuris girdi Kristaus balsą jį vedinant
broliu. Ir dieviškoji išmintis tarp dviejų lat-
rų nukryžiuota šaukė: Tėve, kodėl mane apleidai!
Tai gyva kalba smėlių žmogui, kad ir jis, atsidū-
res tarp viešpačių gero ir pikto, neištvers, pa-
sijus kryžiuojamas. Šiai išvedai paremti ir au-
torius žodžius kartoju:

...laikas kruvinas dienas išdildys

Ir grįž tau vėl ramybė ir rintis.

Šitaip tarus, iškyla Kristus, kuris dėl savo
gerumo latriškai prisileidę pikta draugu, tar-
re:

Saindien su manim busi rojuje. Ir bolševizmas tik tam atėjo ant žemės, kad žmogus dėl savo latviško gerumo, prisileidęs jį už savo stalo svečiu, vairsine iki jis to stalo viešpačiu paliko. Tik laikas, per kurį žmogus bolševizmą kaip savo pikčiausią priešą pažina, padės žmogui atsiskirti savo latviškumo, kad, nepatsise nam latrui nenusibaigus ant kryžiaus, jam šonkaulius sulaužytų.

Ir devintą rudenį ruskiui per purvus žleg sint, kad greičiau keltų žmogų jam šonkaulių laužyti, žaviuos brolio Batvydžio poezija. Tai gyvas veidrodis nadienos lietuvio. Jis dainuoja ir dejuoja - kilęs svetimiems ir saviems la trams iš tėvų ir protėvių gimtosios žemės iš gyvendint. Ir dainuoja ir dejuoja šandien li tuvis: dejuoja regėdamas savo artimuosius ant miestelio grindinio išniekintus, didus dvasieį regėdamas tsutos smžius, kurie, iš bolševikinio rudens sėdėmiesi stiprybės, tik dėka lietuviško pasišventimo jį regės šiltu ir gė žiu rudenėliu.

Kaip gyvena atvaistui mūsų nadienos, brolio Batvydžio poezijai linkėtina kuc plašiau pasklusti tarp laisvės kovotojų, tarp visų tsutiečių.

PRE redakcijai prisiųsti Rytų Lietuvos Brities spėndos leidiniai:

1. AUKŠTAIČIŲ KOVA-Rytų Lietuvos laikraštis. 1951m. Nr. 1 (-) Dauginta rotat. Tir. 950 egz.
2. LAISVĖS KOVA-Rytų Lietuvos Brities Organas. 1952m. Nr. Nr. 1-2, 3, 4, 5, 6, 7-8. Daug. mašin. Tiržas 120 egz.
3. R. Rivašo PO STALINO SAULE. Satyra. LLKS LK leidinys. Daug. mašin. Tiraž. 80 egz. Psl. 64.
4. M. Batvydžio UŽ DIDŽIĄ TIESĄ. Eilėr. LLRS LK leidinys. Dauginta mašin. Tir. 80 egz.
5. Atsišauk, BROLIAI PARTIZANAI. Dauginta rotta. Tir. 500 egz.

ŠIAURĖS VAIKAS

Tu sakai: Esu aš šiaurės vaikas.
Mano skys - žydruma skliautų.
Mausvos rožės žydi ant veidų.
Gelsvos auksas ant pečių man draikos.

Bubą dailų, paprastą ir kuklų
Iškilmėi ir darbui aš velku.
Man nereikia perlų nei šilkų,
Partekliaus nei prabangos stebuklų

Tik nešiojuos aš troškimą karštą,
Išlaikyti sielą nesuterštą,
Kad, visad joį Dievą jausdama,

Aš per smūžį švęsėian džiaugiamo puotą,
Skaistumu moters apvėnikuotą
Ir tyros nos meilės palaima.

-.-

L i n a s

SU LAZDUTE PASIRAMĖČIUODAMA

Kaip po gūdišios nakties brėkšta rytas, kaip
po sunkios žiemos baltu nuometu apsidengia so
das, - per baltu sniegu apdengtą tėviškės žemę
keliauo pas mus Atpirkėjų gimti Kristus.

Temo. Pro pakelės svyrucklio beržo šakos,
lyg maldą šnabžėdėdamos byrėjo sniegės.

Prieš skis baltas Kušių stalas, papučėtas eg
lušių šakutėmis. Bega dvi švakės. stalo viduryje
Kristaus duona.

Sukalbėję Kušių maldas, sveikinames, linkime
vieni šatriems sekančias Kušias švęsti laisvė-
je.

Iš partizanų motinos rankų ėmę plotkelį, likusią dalį sulaužius jai ant veļgių, jos kviečiami sūnais-dukros sėdėti už stalo pradėti kuočias.

Sielą apglėbia laisvųjų dienų prisiminimai... kur motina?... kur broliai?... kur sesės?..

Jis... nuo Viešpaties stalo žvelgia ir laimėna pradėtiems žygiams tęsėti...

Bundant Kristaus užgimimo rytui, lyg baltais debesėliais, lyg vandens lėlijomis nuklota žemė. Sodybų stogai, pakelės svyruckliai beržai, skęsdami baltumoje dar tobezanandė. Nei kelio, nei takelio nežymu. Visur padengta puraus sniego pata - lais.

Pamažu, su lazdute pasirusėšiuodama, motulė brenda į bažnyčią. Žiūrėdama pro plyšelį į jos ryžtą, regiu: motinos kantrumas išlaiko tautos dvasią. Ji, kadikį supaudama savo lopšinė, idiege jam pirmąją Tėvynės meilės kibirkštėlę. Ji prie ratelio verpsta savo sūnų išmoko išstarti pirmą lietuvišką žodį. Ir šiandien ji pirmoji girdi varpų šaukumą sveikint kadikėliu gimusį Kristų.

Ji pirma brenda per pusnynus gegužės sodų baltume galvą nulenkė prieš Tą, kuris lietuvių laisvės pavasariui parnešti laimino, kuris šiandien gimė laimint lietuvių tęsėti laisvės kovoje.

Taip. Kol bus gyva lietuvių motina, niekas neįstengs pavergti jo dvasies!

- - - - -

Kaip sapnas prabėgo žiema...

Didžiojo šeštadienio varpams gaudžient, grožė juos gestančia saule. Vakaro dangaus purpureskos ta pakelės svyrucklio berže viršanė. Pro ją, nežinia kokią dalį ir mums nešdama, lengvai nuplasnoja pempės.

Pavasario upelių šniokėtimo, varpų pažadintas rymsau prie vakaro maldos:

○ kiek už Kuršių geso saule!

Kiek kart varinės maldos liejos!

Gelinges Tėve, kurs valdai pasaulį,

○ išklausyk pasigailėjęs!

Pavasario žalum kvėpia žemė. Tarytum žemė alsuotų, nuo pievų kyla rūkas. Motulė, su lazdu te pasiramstydama, atšlaiteliu grįžta iš bažnyšios.

- Pasaulis laukia Kristaus Prisikėlimo, o Azijos tyrų sūnūs, vilksis ištroškę jusų kraujo, laksto po apylinkę, - ne velykinės nuotai - kos, - nerimo perimtu veidu į mus prabyla.

Temo. Ruošiamės išžygiuoti. Motulei prašau pasilikti, juokais teiraujamės:

- Motule, negi nebijai, kai apylinkėje pilna burliokų?

- Vaikeliai, - galvą palingsvus atsidasta, - jus nebijot žati už Tėvynės laisvę, men nebai su žati už jus. Ir dešimt Dievo įsakymų regi, jog mūsų laimėjimas vienybėje. Mūsų gyslonis teka tas pats lietuviškas kraujas.

Užkalbinta motulė netylėjo. Ji pasakojo kiek laisvės laiku rymėjai prie nepriklausomybės kovose mirusių. Į mus žiarodama stviru žvilgsniu klausė:

- O gal šiandien ne jus mūsų laisvės pranašai? Kiek gi savų batų nuėję blogais keliais, jei ne jus? Kas gi be jūsų galėtų išlaikyti tautoje drąsias? - Laimindama į žygi nenumaldomai mus pasilikti, laisvės pavasario balsu kalbėjo: - nemokėjome branginti laisvės, už tai šiam dien regime, kokias ji brangi.

Tarytum sunkią dalį išnešdami, po kojomis žiurlena upeliukščiiai. Velykiniu vargonų gaudimu ošdamas miškas, berželiu kvapu gaivino iš vargusią kratinę.

Rodos iškėstum rankas ir apglėbtam tą di dingajį Viešpaties žiedą savo motiną žemę, kurios burliokų išpurvintą veidą broliai - sesės savo krauju pleuna, kurios išsilgusi lie tuvė motina, iš Sibire laiškuoju savus sveiki na:

Aš taip ilginoši
Beržų ir uosių,
Prie tavo, tėviške, kelių!
Kuris gal niekad nevažiuosi,-
O jų užmiršti negaliu!

1951 metų žiema

SUSIKALBĖJO

1951m. spalio mėn. vykdamas trenimus į Sibirą,
K. vėlaščiau ištribitėliai krauste šeimą. Išveža
mi tik tėvai su jaunele dukra. Vyresnioji, ište
kėjusi paliekama namuose. Prie išvežamos aštuo
niolikmetės skrebas gerinas:

- Reikėjo ir tau ištekėti, tai ir tavęs ne
batumėn vežę.

Pasižiūrėjusi į išverstas akis, sėdo į vėži
nę ir geram lietuviškai atsakė:

- Ir už ko gi tekėsi, kai iš vyrų tepalikų
toki mongolėnukai kaip tu...

Utr. Kardas

G - t a

TRINTINĖS NAUDA

Leisk, dar leisk padėti! Dar neliepk išėiti!
Kur gi kelias rasti? - Taip gludi tamsai
Ir naktis kaip ašen, - vienišs bekraite
Braidžioja po pievą, tyli ir basa.

Kai, priglausčiau veidą taip prie tako žvyro,
Seserim vadinčiau smilgas, ramunes...
Kur, sakyk, nueiti! - Rasos krinta, byra...
Niekas, žinau, nelaukia, niekas, žinau, manęs...

P A S I Ē V A L C I U S

P A S I K L A U S I U S

Dviejų lietuvių, bolševikinėj armijoj ruošia
mų šekistais, laiškų ištraukos

... Šiandien, stovėdamas sargyboj, daug ką pergalvojau, nes išstovėjau šešias valandas. Nors ir šalta, bet pareiga. Ginklo dar nateko matyti. Miške kartam medžius. Šalšie pas mus 35 laipsnini, o batai labai maži. Nors ir šoku, vistiek du kartus kojas nušalau. Autkojų neatšildžius, negalima nuo kojų atplėsti. Dabar kojos apvalicos dėl to batus dailiai ištempia... Pradžioje lietuvių buvo daug. Iškiršėjus telikom keli. Netoli mūsų yra kalinių. Jie statė fabriką... tenka ptiadurti kad papuoliau į BKVD dalinį. Jame yra lietuvių, rusų, latvių. Mūsų ūmimo neklausus norime, ar ne, visi enkevedistai... Maistas geras. Tik mūsų krašte kiaušės jo neesų, nes bulvės ir lupti nereikia skanios. Už duonos kąsnį ne retas dažnai ir apie ausis vaikšti, nes jos į dieną gaunam šėšis šimtus gramų...

52.02.02.

... Šalšie per 35 laipnius, o mes gyvename geruose namuose, kaip pas mus vasarą juodieji ponai pakramėse...

52.02.24

... Tu dar tarp savųjų, kol laikas džiaukis, nes jau pas mus yra ir 1933 metų gimimo... Iš virš tukstenšio lietuvių telikome 21. Kai buvome visi ruskiams ne retai ir mordos iširdavo, vienam net koje nulažo. Kitaip su jais negalime. Pamatę popi rosą, šiaip ką nors, net duonos taip nežmoniškel prašo, kad tik į snukį gavę atitraukia. Mažai su jais skaitomės...

Saltis kai kada siekia 45 laipsnių. Mūsų pa-
latkos grindimis galima šiuožinėti kaip šiuoži
kloje. Vistik nusirengti reikia, o užsikloti te-
gsumu adialą. Daug kas miegodamas nušala kojas.
Aš tai ne, nes ankščiau tris kartus buvau nuša-
lęs...

52.03.10

...kol dar namie nesinausk, sušok ir už mane
kokį šokį ir ašaus išgerk, nes aš negavau nei
vieno sekmašionio švęsti. Vis darbe ir darbe...
Šiandien sumažino normą: duonos 12%, cukraus 15%,
druskos 30%. Nors ir prie šios normos nukritau
dvylika kilogramų. Sumažino normas ir kitų pro-
duktų. Lietuvių telikm devyni. Da konjaunuo -
liai, bet vakarais visi susėdę pakeikiam tėvai
Juozuką.

52.04.01

Antro, kuris visai kitame USSR krašte

...Gyvenam už Maskvos apie 160 km. Fotografuo -
tis galėsim gal tik po trijų mėnesių... Jei li-
kimas lems, gal kada grįšime ir mes gaudint, bet
taip negaždinsime, kaip gaudino mus... Šiurp bu-
tų linkama, jei ne toks papulimas. Dabar patal-
gali numanyti, kaip jaušiuos... Prašyk Dievo, kad
tau taip nepapultų... Apie dalinį, kuriame esu,
rašyti negalima. Gerai perskaityk pirmą laišką
ir viską suprasi. Net galva kvaišta, pagelvojus
apie padėti, bet ištrukti neįmanoma... Gyvename
tarp juodukų. Tik jie-uzbakai, adzarbeidženai ru-
sų dar labiau nekendia kaip mes. Kariškų užsi-
omų dar nebuvo. Vis darbas ir darbas... naujo -
kams statom karainines - zemliankas...

52m. pradžia

...Kol kas šautuvo dar nematam. Visi ginklai -
štanga, kirka ir kastuvai... Visuomet dalinuos
ta patė. Ir antrus, trečius metus tarnaujandų

dar nesutikom, kurie, vaikščiiodami iš kiemo į kiemą, gazdintų žmones. Niličiai masą sulaukyt negali, už tai mes galime sulaukyti kiekvieną. Darbas nemalonus, bet - prieš vėją nepapsi... Galiu pasigirti, kad vakar apstatom virėjų devyniese gavom trisdešimties normą... Tai bent karta pavalgęs iki soties. Norėjo išsiųsti į karininkų mokyklą, bet man geriau eiti - nie...

52.03.30

...suaštinus duonos normą, tenka kombinuoti bent kešes daugiau gauti. Matydama, kad šilp nieko nepesiu, atsiraišiau rankoves ir kiau dubenėli. Virėjos pamatęs, jeigu atraitytos rankovės, tai vištuvės darbininkas, šmaukš pilna, sentį kešes ir eik sau...

52.04.06

...Pas mus sušilo dėl to kiek linksmiau,, gelėsim darbe pasimuliuoti, nes nuo šalčio nekaita kojos. Lada baigtis linksmesios dienos. Šneka, kad gražins į lapusinę, o kas ten pabuvo, daugiau grįžti nenori... Dar viena beimė, kad nepristatytų po priessaikos kalinių suugoti. Sako tam parens stambesnius ir kurie geriau šaudė. Linoma, aš šausiu Dievai į langus, bet tarp juodukų atrodo ne mažas. Jei pabėgs kalinys, į jo vietą 25 metams teks sėsti man. Pro mus kasdien pravežama po kelis ošalonus, bet naujokų lietuvių tarp jų nerandam. Tur but su jais šis nesustojė.

Kodėl neparašai man laiško? Laiško labiau laukiu kaip pietų. Tai populsi į šią pragarišką armiją, tai ir pats pamatysi...

52.04.26

T A R K A

APIE PENKIARAPĖ

Per TARKĄ klausant iš VEP(b) suvažiavimo transliacijos, be mažiausio trukdymo girdėjosi pranešėjo balsas:

Pasvelgus į kolchozninkų kampą, kurių aketės mirkčioje prekių už džiaugsmingų Stalinui pasiūdėjimų tęsėjimą, pasiremdamas Stalinu tarė, jog tai bus pasiekta prie komunizmo triumfo dėl ginklavimosi prasidėjus giliausiam krizei. Antros kampe terėdodamas susigrudusias plėtybes, padarė išvadą, jog joms išdeginėti būtini nauji gogoliai. Kampui, kuris baubė prakeikdamas objektyvizmą, parodė Staliną. Šis tuo laiku kaip iš didžiausių kvailių šypsojosi iš tų, kurie 1917 metais kilo performuoti pasaulį. Ši sovietų autojų kampa švelges, nugriebė dantis, kad jie gali daryti visa, ko tik išsigeldis jų kairioji koja. Pre penktą savo akis metęs, žodžiai nesisvaistė, bolševikiniu tiesumu pareiškė:

- Kadangi jie visi negali susigaudyti vienas ir užsienio padėtyje, dėl to anksčiau ar vėliau gyvenimas juos išstumtų iš rikiuotės.

Tartus ore pakibus plautuvui su plaktuku, į triboną pakilo Stalinas. Genijui sugrieudus, aiškas ir šiandien gaudžia:

- Bolševikų suvažiavimui ištiesus plautuvą užkabinti draugu Hitlerį pasiautėt po pasaulį, nuo karščio bešireiptydamas po vėlnio tu zino metų susivijo į hakenkreucą. Kadangi plaktukas tiek jam savas, kiek hakenkreucas feriziejų giminei, dėl to paleidžiama žydams į dantis.

Genijui šaukiant ura, vietoj valio tarktraukis sako:

- Negi, nors draugas draugai pakorė, vistik,
ant alaus draugais pasivėdino.

KURSIK

T U R I N Y S

		Pal.
1.	Madakėijos žodis	1
2.	Reikvykis	Kas agresoriai?..... 3
3.		Kronika..... 8
4.	Letis	Karšygiai..... 9
5.	Deinidnes	Savo kiemo gynimas-tau rioji pareiga..... 19
6.	Valvykis	Vienas prieš šimtus..... 12
7.	Prk.kptIvanas	- Nerimas..... 15
9.	Badragaidis	Siltas gražus rudėnėlis. 17
10.	Laimutė	Šiurės vaikas..... 24
8.	Valvykis	Kik iš Lietuvos..... 14
11.	Linas	Su lazdele pasiramšėliuo dama..... 24
12.	Kardas	Buzikalbejo..... 27
13.	G-tė	Trentinės rauds..... 27
14.		Dviejų lietuvių, bolševi kinėjų armijojej ruošiamų, šekistais, laišku ištraukos 28
15.		Apie penkiakampę..... 30

-----0000000-----